

[J. Chr. Jensen.]

Betænkningen siger herom — jeg beder den højtærede Formand om Tilladelse til et ganske kort Citat —:

„Hele det nuværende System er præget af Tilfældighed, en fuldstændig Mangel paa Ensartethed, saavel hvad angaar den økonomiske Administration som selve det bygningstekniske Tilsyn.“

Svagheden i hele Systemet understreges yderligere derved, hvad der jo ikke skal meget til at indse, at Bygningsvæsenet ikke sorterer under eet Kontor inden for hvert Ministerium, men under mange Kontorer, ja, mange Gange under Institutioner under Ministeriet, men uden for Centraladministrationen.

Af Statens ca. 1 100 Bygninger er de ca. 500 underlagt Bygningsinspektørerne, og dertil kommer en Slags Medhjælp til Postvæsenets ca. 200 Bygninger. Bygningsinspektørerne er kun raadgivende for Landets ca. 2 000 Kirker. For de øvrige ca. 600 Statsbygninger varetages Tilsynet af mange andre Arkitekter, undertiden Ingeniører, Inspektører eller lignende, og med ca. 100 Statsbygninger er der overhovedet intet Tilsyn. Tilsynet med tekniske Anlæg varetages i nogle Tilfælde af Ingeniører, men store, kostbare Anlæg er andre Steder helt uden sagkyndig Kontrol.

Betænkningen siger yderligere:

„En Reform er absolut paakrævet. Det er uomgængeligt nødvendigt, at der i Centraladministrationen findes en fuldstændig Fortegnelse over alle Statens Ejendomme: Beliggenhed, Prioriteter, Servitutter, Deklarationer, Benyttelse, Planer og Tegninger, hvad der er udlejet, og om der overhovedet betales Leje.“

For at faa konstateret, hvad Staten ejer af Ejendomme, vil det være nødvendigt at lade Retsskriverne Landet over gaa Ejendomsregistre igennem; saa faar man i hvert Fald de Ejendomme frem, der er registreret. Man synes ikke, det kan være mere fortvivlet, end at den Kommission, som havde alle Muligheder for at indkræve Materiale alle Vegne fra, ikke kunde komme til Klarhed i Sagen, fordi ingen ved, hvad Staten ejer af Ejendomme, og det ikke er registreret noget Sted.

Jeg tror egentlig ikke, jeg behøver at gaa mere i Einzeltheder for at konstatere det totale Virvar og den økonomiske Uforsvarlighed, der hersker.

Om Statsskovvæsenets Ejendomme foreligger der slet ingen Oplysninger. Udvalget, som havde med disse Ting at gøre, bad naturligvis om Oplysninger, men Direk-

toratet for Skovvæsenet svarede, at ingen kunde give Meddelelse om de Ejendomme, Statsskovvæsenet ejer, medmindre man fik 15 000 Kr. stillet til Raadighed til Betaling til sagkyndig Medhjælp. Disse 15 000 Kr. vilde Udvalget imidlertid ikke ofre, og derfor findes der ingen Oplysninger om denne store Gruppe af Statsejendomme — det drejer sig baade om Bygninger og meget andet. Alle disse Ejendomme burde naturligvis lige som alt andet være registreret i Hovedbøger eller Kartotek.

Jeg skal nu for at understrege, hvad jeg har sagt, omtale nogle enkelte andre Forhold. 168 Statsejendomme er udlejet til private, og jeg skal nævne nogle enkelte Tal vedrørende disse Ejendomme. Statsbygninger, der er udlejet til private — her er ikke medtaget Tjenesteboliger —, giver en Lejeindtægt paa 1 140 000 Kr. om Aaret.

En Del Strandgrunde ved Liseleje, Gilleleje, Villingebæk, Hornbæk, Snekkersten, Skotterup og Sletten er lejet ud for 50 Øre pr. Td. Land. Jeg ved, at en mindre Del af disse Grunde benyttes til Stejlepladser, men dette Forhold forrykker ikke Helheden.

9½ Tdr. Land i Snekkersten er udlejet for 4 Kr. 64 Øre om Aaret; det passer for øvrigt meget godt med ca. 50 Øre pr. Td. Land.

Mon dog ikke alle disse kostbare Strandgrunde paa disse vidunderlige Steder kunde udnyttes paa en bedre Maade uden at ødelægge Mulighederne for Badning m. v.? Disse Grunde er imidlertid, efter hvad man kan se, udlejet for bestandig, og der er formodentlig ikke Mulighed for en Ændring i disse Forhold uden ved en særlig Lov.

Ved Fornyelsen af et Lejemaal, hvortil der var knyttet Restaurationsvirksomhed, opdagede man, at Manden havde en Aarsindtægt af det lejede paa 11 000 Kr.; han betalte 350 Kr. i Leje.

En tidligere Herredsfogedbolig med en Have paa ¾ Td. Land blev udlejet til en privat Sagfører for 1 500 Kr. om Aaret. Civiletatens Materialgaard, Frederiksholms Kanal, er i Ejendomsskyld sat til 800 000 Kr., men giver kun en Leje paa 8 899 Kr. eller 1 pCt. af Ejendomsskylden, og vi ved, at for en Ejendom, der vurderes til Skatteefterretning, beregnes Lejen til 6 pCt.

En Ejendom i Kannikestræde er vurderet til 200 000 Kr. Den benyttes kun af en Tjenestemand. Lejen er ikke opgivet, men han betaler formentlig de lovbestemte Procenter af Grundlønnen.

Men ser vi saa paa, hvordan det ser ud, naar Staten selv lejer Bolig eller Plads